

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та правові засади аграрної науки
в умовах міжкультурної аграрної комунікації

27-28 вересня 2018 року

Біла Церква
2018

Редакційна колегія:

Даниленко А.С., академік НААН, д-р екон. наук, ректор університету, голова оргкомітету.

Варченко О.М., професор, д-р екон. наук, проректор з наукової та інноваційної діяльності, заступник голови оргкомітету.

Димань Т.М., професор, д-р с.-г. наук, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.

Борщовецька В.Д., доцент, канд. пед. наук, декан факультету права та лінгвістики.

Качан Л.М., доцент, канд. с.-г. наук, завідувача відділу аспірантури та докторантури, вчений секретар університету.

Царенко Т.М., доцент, канд. вет. наук, начальник відділу наукової та інноваційної діяльності.

Зубченко В.В., доцент, канд. екон. наук, начальник навчально-методичного відділу моніторингу якості освіти та виховної роботи.

Олешко О.Г., доцент, канд. с.-г. наук, координатор НТТМ університету.

Резнік В.Г., ст. викладач, координатор НТТМ на факультеті права та лінгвістики, напряму «Філологія».

Судика Н.В., відповідальний секретар, начальник редакційно-видавничого відділу.

Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту: Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та правові засади аграрної науки в умовах міжкультурної аграрної комунікації– Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 27-28 вересня. – Білоцерківський НАУ, 2018. – 46 с.

УДК 81'25 - 051: 331.5

БОРЩОВЕЦЬКА В.Д., канд.. пед. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

СУЧАСНІ ВИМОГИ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОГО РИНКУ ПРАЦІ: ВИКЛИКИ, ПРОПОЗИЦІЇ, РЕКОМЕНДАЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ

Публікація аналізує сучасний ринок перекладацьких послуг.

Розглянуто виклики ринку перекладачів. Проаналізовано джерела перекладацької роботи. Здійснено компаративний аналіз двох типів перекладачів. Запропоновано пам'ятки для майбутніх перекладачів та окреслено перспективи для подальших досліджень в галузі перекладу.

Ключові слова: перекладач, ринок праці, стандарти, компетентності

Розвиток вітчизняних та зарубіжних наукових досліджень з перекладознавчої науки свідчить про попит суспільства на фахівців з перекладу. Такий попит зумовлений інтеграційними процесами України з навколишньою міжнародною спільнотою в усіх секторах національної економіки. Перекладач виступає медіатором мультикультур, носієм етичних норм соціуму, провідником інноваційних підходів, ідей в умовах глобалізації.

Стрімкий політичний, економічний та освітній розвиток суспільства і світової спільноти, загалом, зумовлює нові вимоги до підготовки майбутніх перекладачів для професійної діяльності. Останні знаходять своє відображення у зарубіжних та вітчизняних документах, зокрема: *National Standard Guide for Community Interpreting (Toronto, 2010)* та *Проект Стандарту вищої освіти України (Київ, 2016)*.

Єдиний європейський стандарт якості перекладацьких послуг зумовлює переорієнтацію української перекладознавчої вищої школи на нові вимоги ринку праці перекладачів. У зв'язку з цим, Проект Стандарту вищої освіти України визначає наступні компетентності майбутніх фахівців з перекладу: інтегральну, загальну та спеціальну (фахову) компетентності. У межах цієї публікації ми зупинимося на останній, оскільки вона, на нашу думку, акумулює вміння двох попередніх і є пріоритетною під час працевлаштування на ринку праці. Майбутній конкурентоспроможний перекладач повинен якісно усно та письмово транслювати інформацію з мови оригіналу на мову перекладу і навпаки, володіти спеціальною термінологією з обраної для перекладу галузі та вміти ефективно, без суттєвих затрат часу, користуватися перекладацьким інструментарієм.

Розглянемо пропозиції ринку праці для перекладача. Сучасний перекладач може мати статус *in-house* or *freelance* translator. *In-house* translator – це працевлаштований штатний працівник, який, є штатним працівником у перекладацькій компанії чи бюро. *Freelance* translator – вільний, позаштатний перекладач, який працює індивідуально.

Основними джерелами перекладацької роботи є юридичні компанії, нотаріальні контори, державні, промислові та комерційні установи, великі організації, різні видавництва, ІТ компанії з локалізацією програмного забезпечення. Коротко проаналізуємо їхні *pros and cons*. Державні установи не ставлять високих вимог до якості перекладу. І хоча заробітна платня є стабільною, проте вона є низькою й, іноді, несвоєчасною. Великі організації пропонують великі

обсяги роботи, заробітна платня – висока, натомість, висувають суворі критерії відбору перекладачів. Видавництва пропонують великі обсяги роботи, що розраховані на довгий період час і невисоку оплату.

Свої пропозиції надають і перекладацькі портали, найвідомішими з яких є www.proz.com та www.translationcentral.com. Проте їхніми недоліками є висока конкуренція і можливість проблем з оплатою. До переваг можна віднести необмежений обсяг роботи та велику базу даних з пошуком виконавця, а також відсутність посередників.

Який шлях обрати майбутньому перекладачу? *In-house or freelance translator?* Коротко розглянемо переваги і недоліки *in-house translator*. Для нього характерним є стабільний дохід, соціальний пакет (щорічна відпустка, лікарняний, пенсійне забезпечення), фіксований робочий день, робота в команді, що передбачає можливість консультування, відсутність витрат на навчання та технології. До недоліків ми відносимо відсутність вільного графіку, відсутність свободи у виборі завдань, конкуренцію в одній галузі, ймовірну (галузеву) монотонність роботи, виконання додаткового обсягу роботи, наприклад, секретар-референт, гід тощо. Проаналізуємо *pros and cons freelance translator*. До *pros* ми відносимо більш високий заробіток у порівнянні з *in-house translator*, можливість відмовитись від роботи, відносно вільний графік роботи, можливість працювати з дому і розраховувати власний менеджмент часу. З-поміж *cons* найтипівішими є нестабільність доходу, відсутність соціального та фінансового захисту, ненормований робочий день, психологічний дискомфорт (ізоляція), витрати на навчання та технології. *Freelance translator*, як і *in-house translator*, повинен мати лінгвістичну освіту, а також володіти основами маркетингу та бухгалтерської справи. Важливими фінансовими питаннями для перекладача є статус, кількість символів (1800–1860 з пробілами), рядок, кількість слів на сторінку (250). Стандартом ефективного перекладу вважається 2000 слів в день. Факторами впливу на оцінювання роботи також є напрямок роботи (з мови / на мову), складність тексту та термін виконання. Термін оплати перекладацьких послуг (30 / 45 / 60 / 90 / 120) днів.

Який би шлях не обрав майбутній перекладач, окрім професійної компетентності, він має володіти такими лінгвістичними аспектами як знання рідної мови, знання тематики (з обраного фаху), термінології, мати високий ступінь грамотності та високий рівень розвинутих вмій редагування.

І, нарешті, хотілося б дати деякі **поради** для майбутніх перекладачів.

1. Репутація перекладача настільки висока, наскільки якісно Ви виконали останню роботу замовника.

2. Існує дві фази перекладу в професійній діяльності, яку здійснюють: *translator* (перекладач, який виконує роботу) і *revisor* (філолог, який перевіряє готовий продукт на грамотність і релевантність).

3. Існують різні типи помилок, які виявляють під час другої фази перекладу, а саме: *minor, major and critical*. Останні є неприпустимими, оскільки існує загроза втрати не лише оплати, а й розірвання контракту з роботодавцем. Наявність *minor*

and majormistakes передбачає *correctivemeasures*, де має місце пояснення перекладачем замовнику щодо припущених огріхів та недоліків у перекладі.

4. Ринок праці для майбутнього випускника-перекладача має широкий спектр, а саме: перекладач, редактор перекладів, менеджер з перекладів, локалізатор (технічні аспекти перекладу, наприклад, ІТтехнології), спеціаліст з якості перекладу, копірайтер, транскреатор (рекламний бізнес), термінолог.

5. При працевлаштуванні у своєму CV не забувайте вказати пари мов, з якими Ви працюєте і можливі обсяги текстового матеріалу.

6. Наявність Вашої оригінальності в Cover Letter надасть Вам перевагу.

На сучасному перекладацькому ринку *майбутнє* є за РМАТ (PostMachineAdaptingTranslation), формуванням Translation Memory, які потребують подальших наукових досліджень, як зарубіжних так і вітчизняних, зокрема.

Перспективними є також переклади в галузі Міжнародного права (в тому числі і переклад на українську мову), що зумовлено збільшенням асоційованих членів ЄС. Загальний бюджет Єврокомісії на 2017 рік на здійснення перекладів (20 мов) складає 25 млрд доларів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Стандарт вищої освіти України (Проект).– К: Наказ Міністерства освіти і науки України від 06. 04. 2016 р. № 375)

2. National Standard Guide for Community Interpreting. Published by HIN. Toronto, Canada. Second Edition August 2010. – [Electronic resource]. – Access Mode: <http://translators-union.ru/index>

УДК 378.147:811.111-92:63

БЕЗВІН Ю.Г., здобувач

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНИХ СТАТЕЙ-НОВИН

Публікацію присвячено навчанню студентів аграрних спеціальностей англійської мови на матеріалі англomовних статей-новин. Основну увагу приділено соціокультурному компоненту

Ключові терміни: студенти аграрних спеціальностей, соціокультурна інформація, стаття-новина, засоби масової інформації.

Світоглядним та прагматичним напрямом розвитку сучасного суспільства є активізація міжкультурної комунікації в усіх сферах діяльності, що є неможливим без ефективно розроблених методик навчання іноземних мов з метою підготовки висококваліфікованих фахівців у аграрній галузі.

Суттєвим визначається соціокультурний компонент навчання англійської мови студентів аграрних спеціальностей, опанування яким забезпечує володіння студентами англійською мовою як засобом міжкультурної комунікації в професійних, наукових, особистих та інших цілях.

Враховуючи радикальні зміни у світовому інформаційному просторі, особливої актуальності набуває необхідність формування вмінь орієнтуватись у